

EG KENDI MEG EINSAMALLAN

– EG HAVI **MANGAN** UPPLIVAÐ **RASSISMU**, OG EG VIL **SIGA**, AT TAÐ **VAR** EIN **AVBJÓÐING** AT VAKSA UPP Í **FØROYUM** SUM **LITTUR**. SOLEIÐIS SIGUR 42 ÁRA GAMLI **PETUR SLYNE**, SUM HELDUR, AT **UPPLIVINGARNAR** Í BARNA- OG **UNGDÓMSÁRUNUM** HAVA **HJÁLPT** SÆR AT **HANDFARA** LÍVIÐ SUM **VAKSIN**

SAMRØÐA

Rannvá G. Fossaberg
rannva@sosialurin.fo

Happing og mannemunur eru ikki tvey ókend fyrbrigdi fyri Petur Slyne. Pápi hansara er úr Gambia, og tískil er Petur Slyne myrkur í húðarliti. Og tað hevur hann merkt nógv til líka frá barni av.

– Tá eg var lítil, vóru ikki nógv onnur við mínum húðarliti í Føroyum. Øll vistu meir ella minni, hvørji tey myrklittu vóru, tí vit vóru so fá. Tað gjørdi, at eg fekk ofta nógv uppmerksemi, har eg var, tí eg var jú ikki sum hini í útsjónd. Og tað hoyrði eg nógv fyri serliga í barna- og ungdómsárum, sigur Petur Slyne.

Tað, at hann hevur upplivað at verið happaður orsakað av húðarlitinum, hevur í stóran mun ávirkað kreativa havnarmannin. Eisini soleiðis sum hann er í dag.

– Av tí eg arbeiði innan kreativu vinnuna, eri eg javnan frammi í fjølmiðlum og eri viðhvørt eisini noyddur til tað, men fyri at siga sum er, so dámar mær einki væl at vera í fokus. Tað stavar heilt víst frá, at eg serliga sum barn vakti ans millum fólk, av tí at eg var myrkur. Tú kanst siga, at eg havi roynt hatta har við at fáa nógv uppmerksemi, og tí tími eg tað ikki serliga væl í dag,

sigur Petur Slyne. Samstundis sum hann álvarsamur greiðir frá, at honum ikki dámar at traðka fram, hevur hann eisini hug at flenna og sigur:

– Nú tá eg hugsi um tað, so havi eg verið ólukksálaga nógv frammi, men eg meini tað veruliga, eg havi tað best við at vera diskret og meira í bakgrundini.

Kendi seg einsamallan

Petur Slyne er uppvaksin hjá ommuni og abbanum í Tórshavn. Pápan hevur hann ongantið havt samband við, og mamma hansara hevur búð í Danmark, so leingi hann minnst. Tey hava tó øll árini havt samband við hvønn annan.

Hóast hann hevur havt ein góðan og tryggan uppvøkstur hjá ommuni og abbanum, dylir hann ikki fyri, at hann hevur saknað at hava eina mammu og pápa eins og onnur børn hava.

– Onkursvegna hevur tað gjørt, at eg altíð havi viljað klárað meg sjálfan. Kanska tí eg havi havt eina kenslu av, at tað havi eg verið noyddur til, av tí eg ikki havi havt eina mammu og pápa, sigur Petur Slyne. Eygnabráið vísir, at hann ikki tekur synd í sær sjálvum. Hann hevur sjálvsálit.

– Soleiðis var tað bara, staðfestir Petur Slyne.

Tá hann minnst aftur á barna- og ungdómsárinu, heldur hann, at tað var

ein tíð, sum upp á mangar mátar var avbjóðandi fyri seg.

– Eg var annarleiðis, av tí at eg búði hjá ommu og abba og ikki hjá eini mammu og pápa, sum øll hini børnini gjørdi. Harafturat var eg myrkur, og at vera myrkur tá í tíðini var ein stór avbjóðing, tí eg kendi meg rættiliga einsamallan, greiðir Petur Slyne frá og leggur afturat:

– Tibetur hevði eg ommu og abba og eisini góð vinfólk rundan um meg, men allíkvæl, so minnst eg væl kensluna av einsemi, fortelur Petur Slyne og blíðliga andlitið gerst meira álvarsamt.

Rasistisk róp

Ein stóran part av ungdómsárunum var Petur Slyne fastur leikari á besta mannsliðnum hjá fót bóltfelagnum HB. Serliga á grøna vøllinum merkti hann, at hansara húðarlitur var annarleiðis enn hjá hinum.

– Tá eg hugsi um tað, so er tað fyrst og fremst í fót bóltshøpi, at eg havi upplivað rassismu. Serliga ringt var tað, tá vit fóru út um Havnina at spæla dystir, sigur Petur Slyne og minnst aftur á rópini frá áskoðarunum.

– Tað var als ikki óvanligt, at áskoðararnir róptu ymiskt rasistiskt eftir mær. Eg tók mær tað ikki nær, men tað var eitt sindur løgið og irriterandi at skula hoyra uppá, fortelur Petur Slyne.

Ikki bara áskoðararnir komu við rasistiskum rópum.

– Spælarnir søgdu eisini okkurt við meg, men tað legði eg yvirhøvur einki í. Undir einum dysti eru menn heitir, og tá kann okkurt koma út, sum einki høpi er í, og sum leikararnir heldur ikki meina í veruleikanum, sigur Petur Slyne. Ímeðan smilir hann eitt sindur skeivt, og so verður hann aftur meira álvarsamur.

– Eg havi annars fingið nógv slík róp, tá eg havi verið í býnum, men eg havi altíð hugsað og uggað meg við, at persónarnir, sum rópa eftir mær, hava nógv størri trupulleikar enn eg, tá tey ganga og rópa soleiðis eftir øðrum, fortelur Petur Slyne.

Tolerant týpa

Rasistisku viðmerkingarnar og rópini hava ongantið veruliga rinið við havnarmannin.

– Sjálvandi ger tað okkurt við ein, men tað er ikki soleiðis, at eg havi gingið í dagavis og hugsa um, at onkur hevur rópt okkurt rasistiskt eftir mær, yvirhøvur ikki, sigur Petur Slyne.

Sum vaksin hevur hann eisini upplivað rassismu.

– Tað kemur fyri, at onkur sigur okkurt, sum er heldur rasistiskt, men eg tími ikki at gera stórt hóvsták burtur úr slíkum útsagnum, sigur Petur Slyne,

